

صنخ سرحدی

شماره
تاریخ
پست

۱۳۸۶ / ۹ / ۱۷

۸۱۰۲۱۹۷

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت درمان و امور پزشکی

آیین نامه تاسیس واحد تزریقات وپانسمان درمحل مطب پزشکان

این آئین نامه به استناد مواد اول ، سوم ، چهارم و بیست و چهارم قانون مربوط به مقررات امور پزشکی ، دارویی ، مواد خوردنی و آشامیدنی مصوب ۱۳۳۴ و نیز ماده هشت قانون تشکیل وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی مصوب سال ۱۳۶۵ و بندهای یازده و شانزده ماده یک قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی مصوب سال ۱۳۶۸ تهیه و به شرح ذیل اعلام میگردد:

فصل اول (تماریف) :

ماده ۱ : به منظور رعایت اختصار در این آئین نامه به وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی وزارت ، به معاونت سلامت / درمان / بهداشت دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی ، درمانی معاونت و به واحد تزریقات و پانسمان واحد و به مجوز تاسیس واحد تزریقات و پانسمان مجوز گفته میشود .

ماده ۲ : واحد ، محلی است که در آن دستورات پزشک معالج در خصوص امور تزریقات و پانسمان بیمار سرپایی ، تحت نظارت مستقیم پزشک و بر اساس مفاد این آئین نامه انجام می پذیرد .

ماده ۳ : مجوز واحد ، مجوزی است که از سوی وزارت / معاونت به واجدین شرایط این آئین نامه ، به نام پزشک یا بصورت مشترک به پزشک و فرد واجد شرایط این آئین نامه (تحت نظرو مسئولیت پزشک مربوطه) اعطاء می گردد .

فصل دوم (شرایط تاسیس و بهره برداری) :

الف- شرایط متقاضیان :

ماده ۴ : متقاضیان واجد شرایط تاسیس واحد ، شامل گروه های زیر می باشند :

۴-۱ : کلیه پزشکانی که دارای پروانه مطب معتبر محل می باشند .

۴-۲ : کلیه فارغ التحصیلان کاردانی و کارشناسی و مقاطع بالاتر رشته های پرستاری ، مامایی ، اتاق عمل ، بیهوشی و فوریت های پزشکی که طرح و تعهدات قانونی خود را انجام داده باشند .

۴-۳ : کلیه افرادی که دارای مدرک پزشکیاری بوده و حداقل ۳ سال سابقه کارمورد تأیید معاونت داشته باشند .

تبصره ۵ : در خصوص کادر نیروهای مسلح داشتن سمت پزشکیاری که به تأیید بالاترین مقام سازمان مربوطه رسیده باشد معادل مدرک پزشکیاری محاسبه خواهد شد .

۴-۴ : دارندگان دیپلم بهیاری و مددیاری پزشکی که تا تاریخ ابلاغ این آیین نامه دوره سه ساله آموزش و پرورش را گذرانده و مدرک دریافت نموده اند و حداقل ۳ سال سابقه کار در مراکز درمانی و اورژانس که به تأیید معاونت رسیده باشد را ارائه نمایند .

شماره
تاریخ
پست

شماره ۱۳۸۶ / ۹ / ۱۷
شماره ۱۰۲۱۹۷ / ۱۰ / ۱۳۸۶

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و امور پزشکی

۴-۵: کاردانهای بهداشت عمومی (باگرایش مبارزه با بیماریها) و مقاطع بالاتر که دوره آموزشی تزریقات و پانسمان را در مراکز مورد تأیید معاونت گذرانده و ۳ سال سابقه کارمورد تأیید معاونت مربوطه در مراکز درمانی و اورژانس دارند.

ماده ۵: شرایط و مدارک لازم:

۵-۱: شرایط و مدارک لازم جهت پزشکان:

- ۱-۱-۵- تکمیل فرم درخواست
  - ۲-۱-۵- پروانه مطب معتبر محل
  - ۳-۱-۵- ارائه تأییدیه معاونت درمان مبنی بر دادر بودن مطب
  - ۴-۱-۵- گواهی عدم اعتیاد
  - ۵-۱-۵- گواهی صحت با آزمایشهای هیپاتیت B و C و HIV
  - ۶-۱-۵- ارائه تصویر مصدق کارت ملی
- ۵-۲: شرایط و مدارک لازم جهت پزشکان متقاضی واحد:**

- ۱-۲-۵- تکمیل فرم درخواست مشترک
- ۲-۲-۵- ارائه پروانه دائم (درمورد رشته هایی که پروانه دار هستند)
- ۳-۲-۵- گواهی پایان طرح و تعهدات قانونی یا معافیت از آن
- ۴-۲-۵- گواهی پایان خدمت نظام وظیفه عمومی یا معافیت از آن
- ۵-۲-۵- گواهی عدم اعتیاد
- ۶-۲-۵- گواهی صحت با آزمایشات هیپاتیت B و C و HIV
- ۷-۲-۵- ارائه تصویر مصدق کارت ملی
- ۸-۲-۵- ارائه عدم سوء پیشینه کیفری

ب- شرایط بهره برداری:

- ۱- ارائه درخواست به معاونت مربوطه
- ۲- ارائه نقشه مطب به معاونت مربوطه
- ۳- ارائه لیست تجهیزات واحد مطابق استانداردهای مربوطه وزارت
- ۴- معرفی پرسنل همراه با مدارک آنان برای کلیه نوبت های کاری
- ۵- ارائه کارت واکسیناسیون
- ۶- اعلام نام و نشانی دقیق واحد
- ۷- تأییدیه معاونت در ارتباط با موارد بهداشتی
- ۸- تأییدیه معاونت در ارتباط با مدارک ارائه شده.

شماره .....
تاریخ .....
پرست .....
شماره ۱۳۸۶ / ۹ / ۱۷
شماره ۱۰۱۲۱۹۷

- ۹- ارائه کلیه مدارک مندرج در ماده ۵ این آیین نامه به معاونت مربوطه.
۱۰- اخذ مجوز و اعلام آغاز فعالیت واحد و شروع به کار به معاونت مربوطه.

فصل سوم) ضوابط ساختمانی و تجهیزات :

- ماده ۴:** واحد دارای اطاق / اطاق های مخصوص تزریقات و پانسمان به مساحت حداقل ۱۲ مترمربع با کف سالم، قابل شستشو و غیر قابل نفوذ به آب و بدون ترک خوردگی، به رنگ روشن، از جنس مقاوم و بدون خلل و فرج و از نظر فضای فیزیکی و کیفیت ساختمانی و تجهیزات باید مطابق آئین نامه ضوابط مطب باشد.
ماده ۵: وجود حداقل دو تخت معاینه برای تزریقات که به نحو مطلوب مجزاشده باشد (جهت حفظ حریم بیمار) - اتوکلاو - ترالی اورژانس - ست احیاء - ست های پانسمان متعدد - باند، گاز استریل و تیغ بیستوری - بتادین، پنبه، الکل، گالی پات، رسیور - چراغ پایه دار - کپسول اکسیژن - کپسول اطفای حریق و دیگر ملزومات تزریق و پانسمان در واحد ضروری است.
تبصره ۵: در صورت وجود کپسول اطفای حریق و اتوکلاو در مطب وجود آن در واحد الزامی نیست.

فصل چهارم) ضوابط بهداشتی :

ماده ۸: رعایت کلیه ضوابط و دستورالعمل های بهداشتی منجمله موارد ذیل الزامی است:

- ۸-۱- جمع آوری، نگهداری، انتقال و دفع مناسب زباله های آلوده، تیزوبرنده.
۸-۲- ارائه قرارداد جهت دفع زباله های عفونی با مراکز درمانی که دارای سیستم دفع مناسب زباله بهداشتی باشند.
۸-۳- وجود needle clipper و فورسپس جهت جدا نمودن تیغ جراحی از Scalples.
۸-۴- وجود safety box جهت جمع آوری، نگهداری و دفع سرسوزن و سایر اشیاء تیزو برنده (آنژیوکت، بیستوری، لانس، اسکالپ وین، ویالهای شکسته و...)
۸-۵- سط زباله درب دار مقاوم به آب و مواد ضد عفونی کننده.
۸-۶- وجود سینک دولگنه در اتاق تزریقات و پانسمان.
۸-۷- دیوارهای اطاق پانسمان و تزریقات تا سقف کاشی کاری، بارنگ کاملاً روشن، سالم، بدون درز و شکاف و ترک خوردگی.
۸-۸- سقف سالم، بدون درز، شکاف و ترک خوردگی با رنگ روشن و قابل شستشو.
۸-۹- وجود نور کافی در حد قابل قبول برای شستشو، پانسمان و تزریق.
۸-۱۰- کف قابل شستشو، صاف و بدون فرورفتگی و دارای شیب مناسب به سمت فاضلاب و مجهز به کفشوی سیفون دار (شتر گلو).
۸-۱۱- تفکیک زباله های عفونی از غیر عفونی و محل نگهداری آنها و نیز دفع زباله های عفونی در کیسه های زرد رنگ مقاوم و ضد نشست دارای برچسب که محل نگهداری موقت آنها نیز با حجم کافی و ابعاد مناسب و قابل ضد عفونی کردن و شستشو باشد.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره .....
تاریخ .....
پست .....

۱۳۸۶ / ۹ / ۱۷
۸۷۱۵۲۱۹۷

۱۲-۸- تهویه مناسب.

۱۳-۸- استفاده از ملحفه های یکبار مصرف یا رول کاغذی برای روی تختهای تزریق.

۱۴-۸- استفاده از روپوش تمیز، ماسک و دستکش یکبار مصرف و عینک محافظتی.

۱۵-۸- وجود اتاقک تی شویی به ابعاد ۱/۵ متر مربع با کف مقاوم ، قابل شستشو، کاشی کاری یا سرامیک تازیر سقف، مجهز به شیر مخلوط آب گرم و سرد و تی آویز و حوضچه، کفشوی فاضلاب روباعمق ۶۰ سانتی متر یا تی شویی پرتابل.

۱۶-۸- مسئولیت کلیه امور بهداشتی واحد و رعایت ضوابط بهداشتی طبق ضوابط و دستورالعمل های مربوطه به عهده پزشک و فرد دارای مجوز خواهد بود.

ماده ۹ : انجام واکسیناسیون جهت حفاظت در برابر هپاتیت B براساس آئین نامه ضوابط مطب برای کارکنان واحد الزامی است.

فصل پنجم) سایر مقررات :

ماده ۱۰: فعالیت واحد منوط به فعال بودن مطب و حضور پزشک می باشد.

ماده ۱۱: رعایت موازین اسلامی و اخلاقی بر اساس قانون « انطباق امور اداری و فنی موسسات پزشکی با موازین شرع اسلام مورخ ۷۷/۸/۱۰ و آئین نامه اجرائی سال ۱۳۸۰ » و « منشور حقوق بیماران » در واحد ضروری و بعهده دارنده مجوز می باشد.

ماده ۱۲: در صورتیکه هریک از دارندگان مجوز مشترک برای مدت حداکثر سه ماه در محل واحد حاضر نشوند با ارائه فرم مخصوص جانشین (فرم پیوست) ، هم تراز جانشین مسئولیت وی را به عهده خواهد داشت و برای مدت بیش از سه ماه ، مجوز قبلی باطل و باید مجوز جدید با مسئولیت فرد واجد شرایط جدید صادر گردد.

ماده ۱۳ : نظارت و ارزیابی واحد ها به عهده معاونت خواهد بود.

ماده ۱۴: تمدید مجوز واحد منوط به رعایت قانون آموزش مداوم و ضوابط وزارت می باشد.

تبصره : مجوزهای صادره معتبر قبلی از معاونت ها ، بر اساس ضوابط وزارت قابل تمدید می باشد.

ماده ۱۵: اعتبار مجوز های صادره بر اساس ضوابط این آیین نامه ۲ سال از تاریخ صدور خواهد بوده و نصب اصل مجوز در واحد مذکور الزامی است .

ماده ۱۶: به هر متقاضی یا متقاضیان مشترک ، بیش از یک مجوز داده نمی شود.

ماده ۱۷: رعایت ضوابط مربوط به مهر، سرنسخه و تابلو تابع ضوابط و مقررات مربوط به مطب مراجع ذیصلاح می باشد.

ماده ۱۸ : حضور پزشک و فرد واجد شرایط تزریقات و پانسمان طبق این آیین نامه در تمام ساعاتی فعالیت واحد الزامی است.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت و درمان امور پزشکی

شماره .....
تاریخ .....
پست .....

۱۳۸۶ / ۹ / ۱۷
۱۰۱۵۲۴۹

ماده ۱۹: در صورت به کار گیری افراد مجاز موضوع این آیین نامه در واحد، پزشک موظف است برای هر یک از افراد، مجوز جداگانه در خواست نماید.

نصل ششم) تخلفات:

ماده ۲۰: در صورتیکه واحد از ضوابط و مقررات مربوط به الزامات و وظائف که در این آئین نامه پیش بینی شده تخلف نماید به نحو ذیل اقدام خواهد شد:

الف - بار اول تذکر شفاهی با قید موضوع در صورتجلسه بازرسی محل توسط وزارت یا معاونت ذیربط

ب- بار دوم اخطار کتبی توسط وزارت یا معاونت حداقل به فاصله یک ماه .

ج- بار سوم اخطار کتبی توسط وزارت یا معاونت به فاصله یک ماه از اخطار کتبی قبلی .

چ- در صورت تکرار و عدم توجه به تذکرات قبلی اعم از شفاهی و کتبی ، چنانچه اعمال انجام شده مشمول قانون تعزیرات حکومتی (در امور بهداشتی و درمانی) مصوب سال ۱۳۶۷ مجمع تشخیص مصلحت نظام و اصلاحات بعدی باشد موضوع به کمیسیون ماده ۱۱ قانون یاد شده و در سایر موارد به محاکم ذیصلاح قانونی احواله خواهد شد.

تبصره ۱- روش اجرای تصمیمات نهایی کمیسیون مذکور و آراء صادره از سوی مراجع قضائی اعم از تعطیل موقت یا دائم مؤسسه ، ابطال مجوز و... در کمیسیون قانونی بررسی و برای اقدام به واحد های ذیربط ارجاع می گردد.

تبصره ۲- در مواردیکه عملکرد واحد خلاف ضوابط و مقررات قانونی و شرعی بوده و موجب ورود خسارتهای جسمانی و یا روانی به بیماران شود به تشخیص وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و بدون اعمال مجازات مندرج در بند های الف، ب، ج، چ، مورد در کمیسیون قانونی طرح گردیده و با رای کمیسیون و با تایید رای توسط وزیر مجوز واحد قابل لغو موقت یا دائم خواهد بود.

ماده ۲۱: کلیه واحدهای تزریقات و پانسمان در محل مطب پزشکان می بایست حداکثر ظرف مدت ۱۲ ماه از تاریخ ابلاغ این آئین نامه وضعیت خود را (بجز ضوابط ساختمانی) با آئین نامه جدید تطبیق داده و مجوز جدید دریافت دارند. این آئین نامه در شش فصل ، بیست و یک ماده و چهار تبصره تصویب و از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا بوده و کلیه آئین نامه های قبلی در این خصوص لغو اعلام می گردد.

دکتر کاظم ان باقری لنکرانی

وزیر